

NAV

A kisadózó vállalkozások tételes adójának új szabályai 2022. XIII. törvény

Szabó Gábor
szakértő

Dél-alföldi Tájékoztatási
Osztály

NAV Központi Irányítás

Új kata szabályozás főbb irányai

Régi szabályozás (2012. évi CXLVII. tv.) módosítása helyett új szabályozás: 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: új Kata), a régi kata szabályozás hatályon kívülre kerül.

Évközi hatályba lépés: 2022. szeptember 1-től lép hatályba az új Kata

Adózói kört illetően lényeges változás:

- Csak Evec. törvény szerinti egyéni vállalkozó tartozhat ide (például egyéni ügyvéd nem)
- Csak **főállású egyéni** vállalkozó választhatja
- **Art szerinti kifizető vagy külföldi kifizetőtől** szerez bevételet (kivéve taxiszolgálatást, illetve a fizetési számlán a kamatjováírást)

! Nincs automatikus átmenet, az új Kata adózást választani kell annak is, aki jogosult azt alkalmazni

Eljárási rész tekintetében több fontos határidőre is figyelemmel kell lenni

Főállású egyéni vállalkozó

2. főfoglalkozású egyéni vállalkozó:

az egyéni vállalkozó, **kivéve azt, aki a tárgyható egészében megfelel az alábbi feltételek bármelyikének:**

a) legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll azzal, hogy a heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani,

b) a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül,

c) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek minősül,

d) a kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény alapján más államban biztosítottnak minősül,

e) olyan magánszemély, aki 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül,

Főállású egyéni vállalkozó

- f) rokkantsági ellátásban részesül és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- g) a kisadózóként folytatott egyéni vállalkozói tevékenységen kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozónak minősül,
- h) a kisadózóként folytatott egyéni vállalkozói tevékenységen kívül nem kiegészítő tevékenységet folytató, az Evecv. szerint nyilvántartásba nem vett, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerinti egyéni vállalkozónak minősül,
- i) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll,
- j) a köznevelési intézményben, a szakképző intézményben vagy a felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat, vagy az előzőekben nem említett államokban folytat ez előbbieknek megfelelő tanulmányokat, azzal, hogy a 25. életévének betöltéséig idetartozik a tanulmányait szüneteltető kisadózó is;

Art szerinti kifizető (nem teljes felsorolás) és a külföldi kifizető

Art. szerinti kifizető:

- az a belföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet, **egyéni vállalkozó**, amely (aki) adókötelezettség alá eső jövedelmet juttat, függetlenül attól, hogy a juttatást közvetlenül vagy megbízottja (posta, hitelintézet) útján teljesíti
- külföldi vállalkozás fióktelepe, illetve kereskedelmi képvisellete útján teljesített adóköteles kifizetés esetén a fióktelep, illetve a kereskedelmi képvisellete;
- minden olyan belföldön gazdasági tevékenységet végző szervezet, amelynek tevékenysége cégbejegyzéshez nem kötött, vagy törvény rendelkezésétől eltérően végez cégbejegyzéshez kötött gazdasági tevékenységet,
- A Tbj.) 4. § 4. pontja szerinti foglalkoztató, kivéve a Tbj. 87. §-a szerinti külföldi vállalkozást

Egyik fontos következtetés: **az őstermelő nem kifizető**

Külföldi kifizető: külföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet

Az új Kata szabályozás egyéb elemei – 1.

Változatlan tárgykörrel került át az új szabályozásba: Ingatlan bérbeadásból bevételt szerzett vállalkozó nem választhatja

Részben változott:

Nem választhatja az adóalanyiságot az az egyéni vállalkozó, akinek az adószámát az állami adó- és vámhatóság a bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte, **vagy aki a bejelentés időpontjában adószám törlésének hatálya alatt áll.**

Legújabb és legfontosabb kata megszűnési szabály: megszűnik a kata alanyiság, a bevétel megszerzését megelőző nappal, ha a kisadózó az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is) szerez bevételt, ide nem értve a TESZOR 49.32.11 szerinti taxis személyszállításhoz származó bevételt, továbbá a fizetési számlán jóváírt kamatot

Az új Kata szabályozás egyéb elemei – 2.

A tételes adóból csak egyfajta létezik: havi 50 000Ft (az ellátások számításának alapja 108 000Ft)

A 40%-os különadó marad, viszont csak évi 18 millió forint bevétel felett fizetendő

Nem egész éves működés esetén a havi összeg 1 millió helyett 1,5 millió forint, de továbbra sincs olyan szabályozás, hogy ha egy hónapon belül 1,5 millió forint felett van a bevétel, akkor automatikusan belép a 40% különadó

Kiemelendő, hogy nem bevétel az új Kata szabályozásban a Szocho tv. 17/A. §-a alapján a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményének érvényesítése során kapott adó-visszatérítés;

Az új Kata szabályozás alatt a számlán nem kötelező feltüntetni, hogy „Kisadózó”.

Az új Kata szabályozás egyéb elemei – 3.

Jövedelemigazolás kiállításának szempontjából a kisdózó jövedelmének a kisdózó utolsó, a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételének (60 százaléka minősül (a minimálbér, mint leigazolt alsó határ megszűnik)

Östermelés továbbra sem zárja ki a Kata jogállást (östermelőként továbbra sem lesz biztosított)

Ha az egyéni vállalkozó halála után a tevékenységét özvegye vagy örököse folytatja, akkor az özvegy, az örökös 90 napon belül bejelentheti, hogy e törvény szerinti adózási mód alkalmazásával kívánja folytatni az egyéni vállalkozó tevékenységét.

Az új Kata szabályozás egyéb elemei – 4.

A tételes adó alóli mentesülés szabálya változott:

A kisadózó nem fizeti meg az bekezdés szerinti tételes adót azon hónapokra vonatkozóan, amelyek egészében

a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül,

b) katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,

c) fogvatartott, vagy

d) egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,

kivéve ha az e törvény szerinti adóalanyiségába tartozó tevékenységet végez, ideértve különösen, ha az említett időszakban bevételt szerez.

Nem kell megfizetnie a kisadózónak a tételes adót azon hónapokra sem, melyekben a mentesülésre okot adó körülmény megszűnik, ha a körülmény legalább 30 napon keresztül fennállt (szünetelésre nem vonatkozik ez a szabály)

Átmeneti szabályozás

A régi Kata szabályozás 2022. évi időszakára (január 1. – augusztus 31.) a törtéves bevételi keret 12 millió forint (havi bontásban 1,5 millió forint), ami azt jelenti, hogy ez alatt nincs 40% különadó

A 3 millió forintos szabályozás él 2022. augusztus 30-ig, és nem kell arányosítani

A kisadózói adóalanyiságot (új Kata szabályozást) megelőzően a kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá tartozó (régii Kata szabályozás) egyéni vállalkozónak az adóalanyisága megszűnésének utolsó napján megszerzett bevételnek kell tekinteni minden olyan ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság időszakára esik.

Akik az új Kata szabályozást nem választják

Cégek esetén:

- Tao tv. vagy kiva szabályok szerinti folytatás
- Tao tv. esetén 2243TAO előleg bevallás
- Mindkét esetben kell a nyitómérleg, könyvvizsgálati ellenőrzési kötelezettség nincs (297/2022. Korm. rendelet)
- Megszűnés csak végelszámolás (felszámolás, kényszertörlesztés) útján, a nyitómérleget ebben az esetben is el kell készíteni a számviteli törvény alá való visszatérés miatt

Egyéni vállalkozó:

- Átalányadózást választhat 2022. szeptember – december hónapokra is
- Automatikusan tételes költségelszámolás (vszja) alá kerül vissza.

A régi Kata szabályozása szerint kell megállapítani, hogy mely bevételek tekinthető kisadózói bevételnek

Eljárási kérdések

A régi Kata szabályozásból való kilépést nem kell bejelenteni

Az új Kata alá be kell jelentkezni,

- augusztus 1-től lehetséges bejelentkezni, a végső határidő: 2022. szeptember 25.,
- a bejelentkezés hatálydátuma szeptember 1.
- nyomtatvány: 22T101E

Az új Kata alá nem kerül egyéni vállalkozó

- 2022. maradék időszakára az átalányadó választásának határideje - 2022. augusztus 31, ha adóalanyiság szempontjából választhatná egyébként az új Katát.
 - 2022. október 31, ha az új Katát nem is választhatná

Átalányadó vagy VSZJA esetén a 22T1041-es be kell jelentkezni biztosítottnak

A régi Kata időszakáról minden esetben be kell nyújtani 2022. szeptember 30-ig a bevallást.

ÁFA

Az alanyi adómentességre vonatkozó Áfa szabályozása nem változott!

Alanyi adómentes értékhatár szempontjából mindegy, hogy mi történik az egyéni vállalkozóval vagy a céggel 2022. augusztus 31. után.

Évközi megszűnés, szünetelés esetén nem kell arányosítani az alanyi adómentes értékhatárt (2022. évközi kezdés esetén van arányosítási szabály).

Alanyi adómentesség számítása:

- Teljesítési időpont szemlélet
- Előleg helyes kezelése

EKHO

A 297/2022. Korm. rendelet hatálya alatt nincs kifizetői ekho.

2005. évi CXX. törvény rendelkezik róla, a szabályozást fel kell eleveníteni.

Fontos szempontok:

- Munkaviszony vagy megbízási jogviszony van a felek között
- A végzett tevékenység FEOR kód szerinti azonosítása
- Sport vagy művészeti tevékenység
- Felek közötti szerződés, a magánszemély nyilatkozata

Bt. Beltag, Kkt tag → egyéni vállalkozó

Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 4. §-a - hatály: 2022. augusztus 10

Ha a legfeljebb 2022. augusztus 31-éig kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó bt., kkt. az egyszerűsített végelszámolását 2022. szeptember 30-ig bejelenti a NAV-hoz, a gazdasági társaság kisadózóként bejelentett tagja a bejelentés napjától felvehető az egyéni vállalkozói nyilvántartásba.

A bejelentési határidő az egyéni vállalkozói nyilvántartásba történő felvétel szempontjából jogvesztő!

Ha a gazdasági társaság egyszerűsített végelszámolása a gazdasági társaság megszűnése nélkül ér véget, vagy felszámolási eljárásként folytatódik, a NAV törli az egyéni vállalkozót a nyilvántartásból, azaz az egyéni vállalkozói tevékenység nem folytatható!

Átalányadózás

Az új Kata szabályozás alá nem tartozó egyéni vállalkozóknak meg kell ismerkedniük az átalányadózás szabályozásával, még akkor is, ha nem választják:

- 2022. évtől a jövedelemből a havi minimálbér hatszorosa adómentes
 - Az elismert költséghányad függ a végzett tevékenységtől:
 - Kiskereskedelmi tevékenység: 90%
 - Tételes felsorolással meghatározott tevékenységi körök esetén 80%
 - Az összes többi tevékenység esetén 40%
- ! Ha egész évben nem kizárólag az első kettő körbe tartozó tevékenységből származik bevétel, akkor 40% az elismert költséghányad

A tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségek összege nem releváns, de a költség számlát továbbra is meg kell őrizni.

Átalányadózás

Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 2. §-a - 2022. szeptember 1-jén lép hatályba

Ha az új kata szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választja akkor is jogosult az átalányadózás alkalmazására, ha a régi kata alanyiságát megelőzően átalányadózó volt és az átalányadózás megszűnésének (megszüntetésének) évét követően **még nem telt el négy adóév.**

Ha az új kata szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választja, akkor addig alkalmazhatja az átalányadózást, amíg 2022. augusztus 31-ét követően a 2022. évben megszerzett vállalkozói bevétele nem haladja meg az átalányadózás alkalmazására vonatkozó bevételi értékhatár harmadát, vagyis **8 millió forintot**, kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végző egyéni vállalkozónál pedig 40 millió forintot.

Átalányadózás

80%-os költséghányad alá tartozó tevékenységek (TESZOR szerint kell nézni, nem ÖVTJ szerint):

- mezőgazdasági, erdőgazdálkodási (TESZOR 01, 02) termékelőállítás,
- bányászati (TESZOR 05-től 09-ig) termékelőállítás,
- feldolgozóipari (TESZOR 10-től 32-ig) termékelőállítás,
- építőipari kivitelezés (TESZOR 41, 42);
- mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás (TESZOR 01.6),
- vadgazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatás (TESZOR 01.70.10),
- erdészeti szolgáltatás (TESZOR 02.40.10),
- zöldterület-kezelés (TESZOR 81.30.10);
- halászati szolgáltatás (TESZOR 03.00.71),
- halgazdálkodási szolgáltatás (TESZOR 03.00.72);
- feldolgozóipari szolgáltatás (TESZOR 10-től 32-ig) a bér munkában végzett szolgáltatás és az egyéb sokszorosítás (TESZOR 18.20) kivételével;
- építőipari szolgáltatás (TESZOR 43);

Átalányadózás

- ipari gép, berendezés, eszköz javítása (TESZOR 33.1),
- gépjárműjavítás (TESZOR 45.20),
- személyi, háztartási cikk javítása (TESZOR 95.2),
- épületgépészeti berendezések javítása (TESZOR 43.21, 43.22, 43.29);
- a taxis személyszállítás (TESZOR 49.32.11),
- személygépjármű kölcsönzése vezetővel (TESZOR 49.32.12),
- egyéb máshová nem sorolt szárazföldi személyszállítás (TESZOR 49.39.39),
- közúti áruszállítás (TESZOR 49.41.1);
- számítógép, kommunikációs eszköz javítása (TESZOR 95.1);
- fényképészet (TESZOR 74.20);
- textil, szőrme mosása, tisztítása (TESZOR 96.01),
- fodrászat, szépségápolás (TESZOR 96.02),
- hobbiállat-gondozás (TESZOR 96.09.11);
- a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján folytatott vendéglátó tevékenység (TESZOR 56).

Köszönöm a figyelmet!

www.nav.gov.hu